

Beleids- en activiteitenplan Stichting Vrienden Landgoed Vollenhoven

Stichting Vrienden Landgoed Vollenhoven is in 1996 opgericht om een breed draagvlak te creëren voor de instandhouding van landgoederen in het algemeen en Landgoed Vollenhoven in het bijzonder. De (ANBI) stichting is vrijgesteld van vennootschapsbelasting en omzetbelasting en voldoet aan artikel 24.4 van de Successiewet 1956.

Stichting Vrienden Landgoed Vollenhoven stelt zich ten doel:

Het (doen) beheren, ondersteunen, onderhouden en exploiteren van landgoederen gerangschikt onder de Natuurschoonwet 1928 waaronder begrepen Landgoed Vollenhoven, met de daarbij behorende gebouwen en haar omgeving ten einde deze als monument in stand te houden en een actieve functie te laten vervullen ten behoeve van de gemeenschap van de gemeente De Bilt als cultureel erfgoed, en voorts al hetgeen met één en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, in de ruimste zin des woords.

Instandhouding

In 1997 heeft de stichting met landgoed Vollenhoven een beheersovereenkomst afgesloten voor de instandhouding en het daarbij behorende onderhoud van het onder de Natuurschoonwet gerangschikte negentiende-eeuwse landschapspark. De stichting heeft destijds bewust gekozen voor de instandhouding van het park. Naar haar mening moeten de inkomsten uit de particulier bewoonde huizen zodanig zijn dat deze op verantwoorde wijze kunnen worden onderhouden. Dit ligt echter anders bij het park, dat uit zich zelf immers geen of in ieder geval onvoldoende inkomsten genereert. De cultuur historische waarde van het Engelse landschapspark met de daarbij behorende tuinen en het bos is groot. Ook de moestuin met haar oranjerie, de oude kassen, koude bakken en bijgebouwen is van groot historisch belang. De Stichting heeft dan ook besloten haar aandacht met name op deze delen van het landgoed te richten.

Activiteiten

Wandelkaarten

Het bos van de plaats en de overplaats is opengesteld voor houders van wandelkaarten die kosteloos zijn te verkrijgen bij het grote huis en de boerderij aan de overkant. Hier wordt door veel mensen gebruik van gemaakt. Over het algemeen kan gesteld worden dat men zeer zorgvuldig met de natuur omgaat. Het zijn vooral de niet-wandelkaarthouders die voor overlast zorgen.

Rondleidingen

Op aanvraag worden er regelmatig rondleidingen gegeven aan tuinenclubs en andere belangstellenden. Dit komt neer op ongeveer 20 rondleidingen in de zomermaanden. Ook de gasten van de oranjerie maken regelmatig gebruik van de mogelijkheid hun activiteit te combineren met een rondleiding door de tuinen en het park van Vollenhoven.

Tuindagen

De stichting organiseert jaarlijks de Tuindagen waarbij de tuinen en het park - die normaal niet zijn opengesteld - zijn te bezichtigen. Afhankelijk van het weer komen er tijdens de drie dagen 2.000 tot 7.000 bezoekers. De reacties zijn over het algemeen bijzonder positief en uit de afgenomen enquêtes blijkt dat een hoog percentage bezoekers regelmatig terugkomt. Veel bezoekers komen uit de directe omgeving, maar het percentage van buiten de regio neemt toe.

Scholenprogramma's

Sinds 2002 werkt de stichting mee aan het scholenprogramma www.vanluchtkasteeltotdassenburcht.nl en Kunst Centraal. In het voorjaar komen verschillende klassen van verschillende scholen langs en worden door vrijwilligers begeleid. Vollenhoven wordt ook regelmatig benaderd mee te werken aan de open monumentendag voor scholen. Dit hangt af van het jaarlijks wisselende thema.

De stichting werkt mee aan diverse educatieve programma's voor alle lagere scholen van gemeente De Bilt. Dit past geheel binnen de doelstelling. Om een indicatie te geven in 2016 bezochten ongeveer 1000 kinderen Vollenhoven.

Locatieverhuur

Als de mogelijkheid zich voor doet wordt het park incidenteel verhuurd voor evenementen. Daarbij kan worden gedacht aan filmopnames, reclamespotjes of het plaatsen van een tent. Voorwaarde daarbij is dat het een niet te zware belasting mag zijn voor het landgoed. Er mag uiteraard geen schade uit ontstaan maar ook de fauna mag er niet teveel door worden verstoord.

Onderzoek/Publicaties:

De stichting heeft mevrouw Frieda Heijkoop (neerlandica) een aantal jaren geleden gevraagd een boek te schrijven over landgoed Vollenhoven. Er zijn na diepgaand archief onderzoek al vele nieuwe gegevens boven water gekomen. Er is reeds een klein boekje 'drie dagen Vollenhoven' gemaakt en ook het fotoboekje "de tuinen van Vollenhoven" is uitgegeven.

Mevrouw Heijkoop heeft samen met mevrouw Catharina van Groningen (kunsthistorica) reeds twee artikelen geschreven over Vollenhoven die zijn gepubliceerd in 'Historische Woonsteden & tuinen' 1-2007 en het Bulletin van de Koninklijke Nederlandse Oudheidkundige Bond 2007-2. Ook heeft zij een tweetal artikelen voor de Historische Kring van de Bilt geschreven over de timmermanswoning.

Sinds 2010 stuurt de stichting 3 tot 5 keer per jaar een digitale nieuwsbrief. Inmiddels zijn er 600+ abonnees. Uit de statistieken blijkt dat de nieuwsbrief goed gelezen wordt.

Overig:

In 2012 heeft de stichting haar medewerking verleend aan een recital dat zeer goed bezocht werd. Het is de wens om dit vaker mogelijk te maken.

Vrijwilligers

De stichting maakt veel gebruik van vrijwilligers. Een vaste groep begeleid jaarlijks de schoolkinderen van het programma 'van luchtkasteel tot dassenburcht' en ook tijdens de tuindagen wordt er een beroep gedaan op een grote groep vrijwilligers. De historische moestuin wordt grotendeels door vrijwilligers in stand gehouden. Een deel van de groenten en vruchten uit de moestuin en de boomgaard worden door vrijwilligers verwerkt tot jams, chutneys en siropen.

Op regelmatige basis wordt in samenwerking met landschapsbeheer Utrecht en met vrijwilligers gewerkt aan de instandhouding van landschapselementen. Hierbij moet worden gedacht aan eenvoudige klussen die bij het reguliere onderhoud niet voldoende aandacht “kunnen” krijgen zoals het schonen van slootkanten en poelen en het afzetten van singels.

Sinds een aantal jaar doet Vollenhoven mee aan ‘NL doet’, waarbij ieder jaar enkele projecten met behulp van vrijwilligers gerealiseerd kunnen worden.

De website van landgoed Vollenhoven is door een vrijwilliger opgezet.

Er wordt jaarlijks een werkweekend georganiseerd waarbij vele werkzaamheden worden verricht. Daarbij kan worden gedacht aan het schoonmaken en verven van de bruggen en hekken, het beitsen van de werkschuur en het onderhanden nemen van de luiken. Het is de bedoeling dat dit in de toekomst breder wordt opgezet.

Donateurs

In 2016 heeft de stichting ongeveer 80 donateurs.

Jaarlijks wordt voor hen een bijeenkomst georganiseerd met als doel de betrokkenheid te vergroten en informatie over Vollenhoven te kunnen geven. Het is een trouwe groep van donateurs waarvan velen jaarlijks op de bijeenkomst komen.

Financiën

De stichting heeft geen winstoogmerk en ontvangen inkomsten worden geheel volgens de doelstelling gebruikt. Bestuursleden ontvangen conform de statuten geen vergoeding en ook de overheadkosten zijn bijzonder laag.

Financiële verplichtingen

De stichting heeft met de Landgoed Vollenhoven BV een beheersovereenkomst afgesloten betreffende het onderhoud van het historische park. Daartoe stelt zij jaarlijks een beheersplan op, stelt tegelijkertijd vast hoe groot het bedrag is dat zij daarvoor ter beschikking kan stellen en laat de benodigde werkzaamheden uitvoeren. Het streven is dat op den duur de stichting het gehele onderhoud van het park en de moestuin voor haar rekening zal nemen.

De financiële middelen van de stichting zijn echter beperkt en de doelstelling is dan ook deze op korte termijn te verhogen middels het actief werven van donaties en andere inkomsten-genererende activiteiten.

Door middel van de nieuwsbrief, tijdens de tuindagen en rondleidingen worden bezoekers gewezen op het bestaan van de stichting in de hoop zodoende meer donateurs te werven. Een actiever beleid in deze is gewenst. Ook wil het bestuur bedrijven actief gaan benaderen voor het donateurschap. Dit zullen vooral bedrijven zijn die een binding hebben met Vollenhoven.

Voor specifieke restauraties worden fondsen benaderd. Daarbij moet gedacht worden aan koude bakken, schuren, bruggen of andere onderdelen van de historische buitenplaats die niet in staat zijn zelf voldoende middelen te genereren om de restauratie te bekostigen of terug te verdienen. De nadruk van het herstel ligt dan op het historisch belang van de instandhouding.

De ontvangen donaties van fondsen worden volledig gebruikt voor het doel waarvoor de donatie is gegeven.

De ontvangen donaties van de donateurs worden ieder jaar aan een kleinschalig project van de buitenplaats besteed.

De stichting organiseert een aantal activiteiten waarbij inkomsten worden gegenereerd. De entree prijs die tijdens de tuindagen wordt gevraagd is in verhouding tot soortgelijke evenementen laag. Dat is een zeer bewuste keuze.

De inkomsten uit het vermogen worden aangewend om fluctuaties in de overige inkomsten op te vangen.

Toekomstvisie

Onderhoud park

De stichting heeft als doel in de toekomst een nog actievere rol te kunnen gaan spelen in het beheer van het park en de moestuin met de daarbij behorende gebouwen. Er is de laatste jaren al veel gerestaureerd, maar te weten twee koude bakken en de houtschuur.

Activiteiten

Op het gebied van activiteiten wordt al veel gedaan. Met de tuindagen wordt een heel breed publiek bereikt en door de relatief bescheiden entreprijs is het ook laagdrempelig. De medewerking aan het scholenprogramma van luchtkasteel tot dassenburcht gebeurt geheel belangeloos. Een nog grotere inzet op dit terrein vraagt te veel tijd en inzet van de vrijwilligers en bewoners van Vollenhoven en wordt dan ook niet direct nagestreefd.

Donateurs

Om nieuwe donateurs te werven zijn folders gedrukt die aan de bezoekers van Vollenhoven kunnen worden uitgereikt. Ook de schoolkinderen die Vollenhoven bezoeken en de wandelkaarthouders kunnen zo op het bestaan van de stichting worden geattendeerd. De folder kan tevens gebruikt worden om meer bekendheid te geven aan de activiteiten van de stichting en landgoed Vollenhoven.

De website en de digitale nieuwsbrief levert hier ook een grote bijdrage. De tuindagen zijn bij uitstek een gelegenheid om de betrokkenheid met Vollenhoven te vergroten.